

چشم انداز اقتصادی افغانستان
د افغانستان اقتصادی لید
AFGHANISTAN ECONOMIC OUTLOOK

د افغانستان د اقتصادی او حقوقی مطالعاتو موسسه
موسسه مطالعات اقتصادی و حقوقی افغانستان
Afghanistan Economic & Legal Studies Organization

AFGHANISTAN ECONOMIC OUTLOOK

JULY

30

2022

ADVANCING
THE IDEAS FOR A PEACEFUL
& PROSPEROUS AFGHANISTAN
RESEARCH & PUBLICATIONS DEPARTMENT

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

- ۱ پانزدهمین محموله گندم کمکی هند به افغانستان ارسال شد
- ۱ توزیع مواد نفتی ارزان تر از نرخ بازار در شهر کابل
- ۲ امضای قرارداد مشارکتی ۲۰ میلیون دالری بانک جهانی و سازمان ملل متحد در مورد افغانستان
- ۲ ذغال سنگ افغانستان به قیمت جهانی ۳۵۰ دالر فی تُن به خارج صادر می‌شود
- ۳ بانک مرکزی به منظور ثبات پول افغانی ۱۲ میلیون دالر به بازار تزریق میکند
- ۴ سفر هیأت ترکمنستان به افغانستان به منظور حل مشکلات پروژه‌های انرژی
- ۴ افزایش صادرات جلفوزه، بادام و سمارق افغانستان به چین
- ۵ امارت اسلامی برای اداره میدان‌های هوایی کشور با امارات قرارداد امضاء می‌کند
- ۶ ازرگر گیری فعالیت‌های تجاری شماری از زنان کارآفرین در کابل
- ۷ هیأت تجاری پاکستان با مقام‌های وزارت مالیه در کابل دیدار کرد
- ۸ چین و پاکستان درباره پیوستن افغانستان به «سی‌پک» گفتگو کردند
- ۹ لاری‌های افغانستان می‌توانند آزادانه به تمام نقاط پاکستان رفت و آمد کنند
- ۱۰ افغانستان از ایران ۳۵۰ هزار تُن مواد نفتی وارد می‌کند
- ۱۱ هرات امسال ۱۵۰ هزار تن انگور برداشت می‌کند

د مطالب فهرست

پاڼه

عنوان

- ۱۲ په کابل کې متشبثو میرمنو خپل اقتصادي فعالیتونه بیا پیل کړل
- ۱۳ د پاکستان سوداگریز پلاوي په کابل کې د مالیې وزارت له چارواکو سره وکتل
- ۱۴ د چین او پاکستان مشران له سي پیک سره د افغانستان پر نښلولو وغږېدل
- ۱۵ د افغانستان سوداگریزو لاریو ته په ټول پاکستان کې د تگ راتگ زمینه برابره شوه
- ۱۶ په هرات کې به بنوال ۱۵۰ زره ټنه انګور راټول کړي
- ۱۷ د سوداګرۍ او ټرانزیت په اړه د کابل او اسلام آباد ګډه غونډه
- ۱۸ د سوداګرۍ وزارت له لوري کابل کې په ټیټه بیه د تېلو وپشلو لړۍ پیلول
- ۱۹ د تېلو او ګازو ملي شرکت له ایران څخه د ۳۵۰ زره ټنه تېلو له واردولو خبر ورکوي
- ۲۰ له پاکستانی پلاوي سره د متقي لیدنې؛ افغانستان د ټرانزیت په مرکز بدلوو

Table of CONTENTS

Title	Page
India Exports Another Shipment Of 3,000 Tonnes Wheat To Afghanistan	21
Afghan Carpet Exports Up By 24% Compared To Previous Years	22
More Than 10,000 Tons Of Afghan Coal Are Exporting To Pakistan Every Day	23
Female entrepreneurs open all-women market in Kabul	24
Pakistan's trade delegation meets finance ministry officials in Kabul	25
Pakistan, China discuss expansion of CPEC to Afghanistan	26
Afghan cargo trucks can travel freely to all parts of Pakistan	27
Afghanistan and Pakistan agree to enhance bilateral trade ties	28
Afghanistan signs deal to import 350,000 tons of oil from Iran	29
Farmers want to harvest 150,000 tons of grapes in Herat province this year	30

پانزدهمین محموله گندم کمکی هند به افغانستان ارسال شد

پانزدهمین محموله گندم کمکی هند که شامل ۲۵۰۰ تُن گندم می‌گردد، از طریق خاک پاکستان به افغانستان ارسال شده است. مقامات حکومت هند اعلام نمودند که این پانزدهمین محموله کمکی این کشور است که به افغانستان ارسال می‌گردد و قرار است ۱۴ هزار تُن دیگر نیز طی روزهای آینده ارسال گردد.

به گفته این مسئولین، از آغاز روند ارسال ۵۰ هزار تن گندم کمک شده به افغانستان تا کنون ۳۶ هزار تُن آن ارسال گردیده و متقابلی این کمک تعهد شده نیز به زودی ارسال خواهد شد. قرار است روند ارسال ۵۰ هزار تُن گندم کمک شده کشور هند به افغانستان طی دو ماه آینده تکمیل گردد.

توزیع مواد نفتی ارزان تر از نرخ بازار در شهر کابل

وزارت صنعت و تجارت اعلام نمود که برای کنترل قیمت مواد نفتی در عید قربان در شهر کابل، توزیع مواد نفتی ارزان تر از نرخ بازار را در این شهر آغاز کرده است. این وزارت طی خبرنامه‌ای گفته است که بر اساس تفاهمی که میان وزارت صنعت و تجارت و یک شرکت خصوصی منعقد شد، قرار است این شرکت نزدیک به ۲۴۰ تُن تیل دیزل و پترول را برای ۱۲ تانک در شهر کابل ده افغانی ارزان تر از نرخ بازار توزیع کند. این در حالیست که اخیراً، وزارت معادن و پترولیم اعلام نموده بود که قرار است این وزارت روزانه بیش از ۲۰۰ تُن نفت خام را از منابع داخلی کشور استخراج کند.

وزارت معادن و پترولیم همچنان گفته بود که آماده است تا نزدیک به ده هزار تُن نفت خام ذخیره شده را به فروش برساند. در پی تشدید جنگ در اوکراین، قیمت مواد غذایی و مواد نفتی در جهان افزایش بی‌پیشینه نمود؛ تأثیرات نا مطلوب این وضعیت حتی در افغانستان نیز به وضوح قابل مشاهده می‌باشد، طوریکه تنها در یک هفته گذشته قیمت دیزل به ۱۲۵-۱۳۵ افغانی و یک لیتر پترول میان ۸۸-۹۵ افغانی در تغییر بود.

امضای قرارداد مشارکتی ۲۰ میلیون دالری بانک جهانی و سازمان ملل متحد در مورد افغانستان

برنامه توسعه‌ی سازمان ملل متحد (UNDP) در افغانستان، برای حمایت از ابتکارات توسعه بشردوستانه، اقتصادی و اجتماعی قراردادی مشارکتی ۲۰ میلیون دالری را با بانک جهانی به امضای رساند. برنامه انکشافی سازمان ملل متحد با نشر خبرنامه‌ای گفته است که این قرار داد ۳۴ ولایت در هشت زون افغانستان تحت پوشش قرار خواهد داد. در ادامه خبرنامه این اداره آمده است که قرارداد جدید، ظرفیت سازی مناسبی را برای سازمان های غیردولتی و ادارات جامعه مدنی در محیط کاری آنها فراهم میکند و از پروژههای دارای تاثیرات سریع حمایت می کند.

برنامه توسعه‌ی سازمان ملل متحد (UNDP) در افغانستان، برای حمایت از ابتکارات توسعه بشردوستانه، اقتصادی و اجتماعی قراردادی مشارکتی ۲۰ میلیون دالری را با بانک جهانی به امضای رساند. برنامه انکشافی سازمان ملل متحد با نشر خبرنامه‌ای گفته است که این قرار داد ۳۴ ولایت در هشت زون افغانستان تحت پوشش قرار خواهد داد. در ادامه خبرنامه این اداره آمده است که قرارداد جدید، ظرفیت سازی مناسبی را برای سازمان های غیردولتی و ادارات جامعه مدنی در محیط کاری آنها فراهم میکند و از پروژههای دارای تاثیرات سریع حمایت می کند.

ذغال سنگ افغانستان به قیمت جهانی ۳۵۰ دالر فی تن به خارج صادر می شود

وزارت معادن و پترولیم اعلام نمود که ذغال سنگ افغانستان به قیمت بین المللی صادر می گردد. نرخ هر تن ذغال سنگ در بازارهای جهان ۳۵۰ دالر می باشد. عصمت الله برهان، سخنگوی این وزارت می گوید که هر تن ذغال سنگ در بازار های جهانی حدود ۳۵۰ دالر است و امارت اسلامی در نظر دارد تا ذغال سنگ افغانستان را با نرخ بین المللی به خارج صادر کند.

آقای برهان علاوه نمود که حکومت سرپرست تاکنون هیچ توافقنامه‌ای را در مورد صدور ذغال سنگ با هیچ کشور خارجی امضای نکرده است. به گفته سخنگوی وزارت معادن و پترولیم، تاکنون ۸۰ معدن ذغال سنگ در سراسر کشور شناسایی شده است که عملیات استخراج تنها در ۱۷ معدن صورت میگیرد. این اقدام وزارت معادن و پترولیم افغانستان در حالی صورت می گیرد که اخیراً نیروگاه تولید برق پاکستان هشدار داده بود که به دلیل بلند بودن نرخ ذغال سنگ افغانستان، واردات از این کشور را متوقف خواهد کرد.

بانک مرکزی به منظور ثبات پول افغانی ۱۲ میلیون دالر به بازار تزریق میکند

د افغانستان بانک (بانک مرکزی) سه شنبه، ۲۸ سرطان اعلام نمود که به منظور ثبات پول افغانی در بازار های کشور، به مبلغ ۱۲ میلیون دالر را به طور لیلام به فروش می گذارد.

این در حالیست که طی روزهای اخیر قاچاق دالر به بیرون از افغانستان به خصوص پاکستان نگرانی های زیادی را به همراه داشته است؛ قاچاق دالر نه تنها سبب افزایش گردش کلدالر پاکستانی در کشور گردیده بلکه قیمت افغانی را نیز به طور قابل ملاحظه کاهش داده است طوری که در یک هفته این دومین بار است که بانک مرکزی دالر به بازار تزریق می کند.

از سوی هم شماری از صرافان می گویند، پس از آنکه در پاکستان محدودیت بر خرید و فروش دالر در بازارهای این کشور وضع شد، روند قاچاق دالر از بازار های افغانستان به پاکستان، آن هم در بدل کلدالر پاکستانی افزایش یافته است.

به گفته این صرافان، روزانه میلیون ها کلدالر پاکستانی به کشور سرازیر و در بدل آن دالر به کشور پاکستان قاچاق می گردد. در همین حال، اقتصاددانان به این باورند که اگر جلو قاچاق دالر به پاکستان گرفته نشود، ارزش افغانی پیش از گذشته سقوط نموده و سبب تورم بزرگ در افغانستان می گردد.

سفر هیأت ترکمنستان به افغانستان به منظور حل مشکلات پروژه‌های انرژی

د افغانستان برشنا شرکت، اعلام نمود که یک هیأت ترکمنستانی به منظور حل مشکلات پروژه‌های بزرگ برق، به افغانستان آمده و با مسوولین این شرکت دیدار نموده اند.

شرکت برشنا با نشر اعلامیه‌ای گفته است که در این نشست سه روزه، در مورد پروژه تاپ، پروژه لین ۵۰۰ کیلوولت شبرغان-دشت الوان و مسایل و پروژه‌های دیگر بحث و گفت‌وگو خواهد شد. براساس اعلامیه این شرکت، هیأت دو طرف روی قرارداد و مقدار برق مورد نیاز افغانستان برای سال پیشرو، تعرفه برق وارداتی ترکمنستان به این کشور و چگونگی تحویلی پول بحث خواهند کرد.

«تاپ» یکی از پروژه‌های بزرگ انتقال برق ترکمنستان به پاکستان از طریق خاک افغانستان می‌باشد؛ بر اساس معلومات مقامات، ترکمنستان به استفاده از این پروژه، حدود هزار میگاوات برق را به پاکستان صادر می‌کند. براساس معلومات شرکت برشنا، افغانستان از طریق این پروژه برق‌رسانی، سالانه علاوه بر دریافت هزار میگاوات برق، حدود صد میلیون دالر حق ترانزیت نیز دریافت خواهد کرد.

افزایش صادرات جلعوزه، بادام و سمارق افغانستان به چین

وزارت صنعت و تجارت اعلام نمود که قرار است صادرات چندین قلم تولیدات زراعتی افغانستان از جمله جلعوزه، بادام و سمارق از افغانستان به چین افزایش یابد. این وزارت در صفحه تویتتر خود نوشته است که نورالدین عزیززی، سرپرست وزارت تجارت و صنعت در دیدار با وانگ یو سفیر چین در کابل در مورد صادرات محصولات زراعتی افغانستان به چین بحث نموده است.

به گفته وزارت تجارت، دو طرف در مورد تقویت روابط تجارتي، حمل و نقل و همچنان ایجاد فرصت‌های تازه در زمینه تجارت و سرمایه‌گذاری در افغانستان، گفتگو نمودند. این وزارت همچنان نوشته است که سفیر چین در این دیدار تعهد همکاری‌های بیشتر را در زمینه صادرات با افغانستان کرده است.

امارت اسلامی برای اداره میدان‌های هوایی کشور با امارات قرارداد امضاء می‌کند

خبرگزاری رویترز به نقل از منابع آگاه گزارش داده است که امارت اسلامی و امارات متحده عربی در آستانه امضای توافق هستند که به موجب آن این کشور خلیجی اجازه داشت تا چندین میدان هوایی افغانستان به شمول کابل را مدیریت تکنیکی کند.

گفته شده که ممکن است این توافق ظرف چند هفته اعلام شود. رویترز این توافق را یک پیروزی دیپلماتیک برای ابوظبی خوانده و گفته است که به دست گرفتن اداره میدان‌های هوایی توسط امارات متحده عربی به امارت اسلامی کمک می‌کند تا از انزوای خود در سطح بین‌المللی بکاهد.

پس از ماه‌ها گفتگو بر سر سپردن مدیریت تکنیکی میدان‌های هوایی افغانستان میان کشورهای ترکیه، قطر و امارات متحده عربی حالا خبرگزاری رویترز گزارش داده که امارت اسلامی و امارات متحده عربی در آستانه امضای توافق هستند که به موجب آن این کشور خلیجی اجازه خواهد داشت تا چندین میدان هوایی افغانستان به شمول کابل را مدیریت تکنیکی کند.

توافقی که رویترز آنرا یک پیروزی برای ابوظبی خوانده و گفته است که این مسئله کمک می‌کند تا افغانستان از انزوای بین‌المللی خود بکاهد.

بر اساس گزارش رویترز، خطوط هوایی امارات متحده عربی که پس از روی کار آمدن امارت اسلامی افغانستان پروازهای خود را به افغانستان متوقف کرده بود، ممکن است پروازهای خود را پس از این توافق از سر بگیرد.

از سر گیری فعالیتهای تجاری شماری از زنان کارآفرین در کابل

شماری از زنان کارآفرین در کابل که فعالیتهای اقتصادی و تجاری شان را از سر گرفته‌اند، می‌گویند که با همکاری سکتور خصوصی مارکیت اختصاصی زنان را در منطقه شهرنو کابل امروز پنج‌شنبه، ۲۳ سرطان، ایجاد کردند.

این زنان کارآفرین می‌گویند که تلاش می‌کنند برای سایر زنان هم زمینه کار را فراهم کنند و هم فعالیتهای اقتصادی شانرا گسترش دهند.

در این مارکیت زنان سرگرم کارهای همچون دست‌دوزی و خیاطی اند. در همین حال، این زنان متشبت می‌افزایند که رهبری امارت اسلامی به آنان وعده داده که در گسترش کاروبار شان همکاری جدی خواهند کرد.

مرحبا یکی از متشبتان گفته است: «ما می‌بینیم که زنان می‌توانند به درستی کار کنند. آنها می‌توانند از ایده‌های خود استفاده کنند و می‌توانند این کار را بهتر انجام دهند».

نفیسه دانش، رییس اتحادیه زنان متشبت این مارکیت را رهبر و مدیریت می‌کند. این در حالیست که یازده ماه پس از تحولات سیاسی در کشور و کم‌رنگ شدن کاروبار تجاری حالا یک مارکیت ویژه زنان در کابل توسط زنان متشبت ایجاد و به فعالیت آغاز کرده است.

به باور آگاهان اقتصادی نقش زنان در رشد اقتصاد کشور ارزنده است و هم‌چنان تشبثات کوچک می‌تواند باعث کاهش نرخ بیکاری در کشور شود.

هیأت تجاری پاکستان با مقامهای وزارت مالیه در کابل دیدار کرد

هیأت تجاری پاکستان با مقامهای وزارت مالیه امارت اسلامی روز سه شنبه، ۲۸ سرطان، در کابل دیدار و گفتگو کردند. این هیأت سه شنبه، ۲۸ سرطان وارد کابل شد و با مقامهای وزارت تجارت و صنعت دیدار مقدماتی داشت. این درحالیست که مسایل تجارتي میان دو کشور در نشستهای سه روزه مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت.

درهمین حال، مسوولان امارت اسلامی می گویند که در این گفتگوها تمرکز بیشتر روی مسئله صادرات ذغال سنگ خواهد بود و می افزایند که تلاش می شود که برای مشکلات موجود راه حل پیدا کنند تا دو کشور بتوانند در چارچوب تعیین شده روابط تجارتي داشته باشند. بلال کریمی، معاون سخنگوی امارت اسلامی گفته است: «این هیأت پاکستانی تا حال با معین وزارت تجارت افغانستان دیدار کرده و هم چنان با مسوولین وزارت مالیه گفتگو کرده اند و این بحثها هنوز جریان دارد اما جزییات گفتگوها مشخص نشده است». از سوی هم برخی از آگاهان اقتصادی می گویند که بهبود روابط سیاسی و اقتصادی با کشورهای منطقه و همسایه، کشور را به سوی همگرایی اقتصادی سوق می دهد و این روابط باعث رشد سرمایه گذاری در کشور خواهد شد.

عبدالنصیر رشتیا، آگاه اقتصادی کشور می گوید: «به هر اندازه ای که روابط استراتژیک سیاسی و اقتصادی ما با کشورهای منطقه بهبود پیدا کند، به همان اندازه به همگرایی اقتصادی کمک خواهد کرد». گفتنی است که این هیأت پاکستانی در حالی خواهان ایجاد تسهیلات برای صادرات ذغال سنگ و حل مشکلات تجاری و ترانزیتی از جانب افغانستان شده است که بهای ذغال سنگ در بازارهای جهانی افزایش یافته است و امارت اسلامی هم قیمت یک تن ذغال سنگ را از ۲۰۰ دالر به ۲۸۰ دالر امریکایی افزایش داده است.

چین و پاکستان درباره پیوستن افغانستان به «سی‌پک» گفتگو کردند

مقام‌های ارشد چین و پاکستان در مورد امکان پیوستن افغانستان به پروژه دهلیز اقتصادی چین و پاکستان (سی‌پک) بحث و تبادل نظر کردند. یو شیاو یونگ، نماینده خاص چین برای افغانستان و سهیل محمود، معاون وزیر خارجه پاکستان در دیدار شان پیرامون وضعیت سیاسی و امنیتی افغانستان، کمک‌های بشردوستانه به افغانستان و سایر موضوعات مورد علاقه دو طرف تبادل نظر کردند. بر اساس اعلامیه منتشر شده از سوی وزارت خارجه پاکستان، دو طرف همچنان در رابطه با اتصال منطقه‌ای و گسترش سی‌پک به افغانستان برای ارتقای توسعه و رفاه اقتصادی این کشور تبادل نظر کردند.

معاون وزیر خارجه پاکستان در ادامه بر اهمیت آزادی دارایی‌های افغانستان و همچنان پرداختن امارت اسلامی به انتظارات جامعه جهانی در مورد فراگیر شدن دولت، احترام به حقوق همه مردم افغانستان، از جمله تحصیل دختران و اقدامات موثر علیه تروریسم تأکید کرد. وی همچنان خاطر نشان کرد تمرکز جامعه جهانی نباید از وضعیت بحرانی در افغانستان به دلیل وقوع رویدادهای دیگر در جهان منحرف شود. در این دیدار، طرفین توافق کردند که تنها یک افغانستان امن و با ثبات می‌تواند سبب افزایش اتصال و تجارت منطقه‌ای شود. سی‌پک بخش مرکزی ابتکار کمربند و جاده را تشکیل می‌دهد که در آن بیجنگ ۶۰ میلیارد دالر را برای پروژه‌های زیربنایی در پاکستان متعهد شده است.

لاری‌های افغانستان می‌توانند آزادانه به تمام نقاط پاکستان رفت و آمد کنند

مقام‌های امارت اسلامی و هیات پاکستانی در کابل توافق کرده اند که از این پس لاری‌های افغانستان در پشاور و کویته تخلیه نشوند بلکه به تمام نقاط پاکستان آزادانه رفت و آمد کنند. به گفته امارت اسلامی، عین سهولت برای لاری‌های پاکستان هنگامی عبور از افغانستان به سوی کشورهای آسیای میانه در نظر گرفته شده است. دو طرف همچنان توافق کرده اند تا قیمت زغال سنگ به حال خود باقی بماند و تجارت در این زمینه تسهیل شود. همچنان دو طرف برای نظارت بیشتر کمیته مشترک را نیز تشکیل داده اند.

هیئت پاکستانی در دیدار جدا گانه با سرپرست وزارت امور خارجه بار دیگر بر گسترش روابط تجارتي میان دو کشور تاکید کرده‌اند و گفته اند که می‌خواهند با سرمایه‌گذاران افغان روی تولید انرژی برق سرمایه‌گذاری مشترک داشته باشند تا پاکستان به جای واردات ذغال سنگ از افغانستان برق وارد کند. امیرخان متقی هم در این نشست تاکید کرده که پالیسی امارت اسلامی این است که افغانستان به چهار راه اقتصادی منطقه مبدل شود.

از سوی هم وزارت خارجه کشور و هیئت پاکستانی موافقه کرده اند که در بخش‌های صادرات، واردات و هم چنان رفت و آمد مسافران تسهیل لازم را بوجود می‌آورند.

افغانستان از ایران ۳۵۰ هزار تُن مواد نفتی وارد می‌کند

حکومت سرپرست افغانستان به منظور کنترل و کاهش نرخ مواد نفتی در بازارهای کشور به مقدار ۳۵۰ هزار تُن مواد نفتی را از کشور ایران وارد می‌کند.

وزارت مالیه طی اعلامیه‌ای گفت که قرارداد خرید این مقدار مواد نفتی در جریان سفر یک هیات از افغانستان به ایران به امضا رسید. مسئولان شرکت دولتی نفت و گاز، وزارت مالیه، وزارت امور خارجه، وزارت تجارت، د افغانستان بانک و اداره نورم و ستندرد شامل این هیات بوده است. در جریان سفر هیات متذکره به همکاری سفارت افغانستان در ایران با نماینده رئیس جمهور آن کشور در امور افغانستان، مسئولین شرکت‌های سهامی و دولتی در رابطه به خریداری، کیفیت، قیمت و ترانزیت مواد نفتی و فراهم‌سازی تسهیلات لازم برای تاجران بحث و تبادل نظر صورت گرفت.

در این سفر علاوه بر همکاری‌های دوجانبه افغانستان و ایران، دو طرف در رابطه به ایجاد یک کمیته مشترک جهت قراردادهای دولت به دولت، ادامه کار ساخت پایپ لاین مواد نفتی، ساخت تصفیه خانه‌های مشترک و اجرای قرار داد های دراز مدت به توافق رسیدند.

طبق اعلامیه وزارت مالیه، قرارداد خریداری ۳۵۰ هزار تُن مواد نفتی با یک شرکت سهامی خاص ایران عقد گردید که پروسه واردات آن به افغانستان در روزهای نزدیک آغاز گردیده و با این کار قیمت مواد نفتی در کشور کاهش خواهد یافت. در اخیر دو طرف تفاهم نمودند تا آن‌عده‌ای از شرکت‌های خصوصی افغانستان که در ایران در عرصه معاملات مواد نفتی فعالیت دارند، از جانب حکومت افغانستان به گونه رسمی معرفی گردند.

هرات امسال ۱۵۰ هزار تن انگور برداشت می‌کند

ریاست زراعت و مالداري هرات می‌گوید که امسال باغداران در این ولایت حدود ۱۵۰ هزار تن انگور برداشت خواهند کرد که بیش از ۶۰ درصد آن تبدیل به کشمش می‌شود و سپس به بیرون از کشور صادر می‌گردد. حمیدالله ناصری، مدیر عمومی ریاست زراعت و مالداري هرات گفته است: «ما هم اکنون در فصل برداشت انگور هستیم که خوشبختانه هرات در قسمت انگور نقش مهمی دارد که ۱۲ هزار و ۱۲۰ هکتار ساحه زیر کشت ما می‌باشد و نزدیک به ۱۵۰ هزار تن ما پیش بینی می‌کنیم که تولید خواهیم داشت». با این حال، نبود سردخانه‌های معیاری و بسته بودن دهلیزهای هوایی به هدف صادرات انگور هرات سبب شده است تا باغداران قسمت زیاد این انگور را به کشمش تبدیل کنند و شماری از باغداران خواهان ایجاد بازار مناسب برای فرآورده‌های باغداري هستند.

بشیراحمد بهادری، رییس اتاق زراعت و مالداري هرات در این زمینه گفت: به دلیل کمبود سردخانه‌ها و نبود دهلیزهای هوایی و پروازهای خارجی ما نتوانستیم امسال انگور را صادر کنیم، بنابراین، بیشتر روی کشمش توجه شده است. در حال حاضر باغداران بیش از ۷۰ نوع انگور در این ولایت برداشت می‌کنند، اما قسمت زیاد آنرا به قیمت خیلی کم در بازارهای داخلی به فروش می‌رسانند اما هنوز زمینه صادرات انگور به بیرون از کشور فراهم نشده است.

محمدگل یکی از باغداران ولایت هرات می‌گوید: «در قسمت باغداري متأسفانه کم آبی است، زمانیکه فصل رسیدن انگور است اگر آب به آن نرسد خراب می‌شود و قابل خوردن نیست». این درحالیست که باغداران در بیشتر ولسوالی‌های که در حاشیه دریای هریرود هستند بیش از دوازده هزار هکتار باغ انگور دارند، امسال پیش بینی شده است که از ۱۵۰ هزار تن انگور ۸۰ هزار تن آن به کشمش تبدیل خواهد شد.

په کابل کې متشبثو میرمنو خپل اقتصادي فعالیتونه بیا پیل کړل

پنجشنبه د (چنگاښ ۲۳ مه) یو شمېر سوداګرو ښځو د کابل په ښار کې د خصوصي سکتور په همکارۍ د میرمنو لپاره یو ځانګړی مارکیټ پرانیست، چې د اسلامي امارت سکتوري وزارتونو هم ورسره د همکارۍ ژمنه کړې ده. د دغو میرمنو د څرګندولو له مخې؛ په دې مارکیټ کې ډېرې سوداګرزې هڅې د افغان متشبثو میرمنو لخوا تر سره کېږي او تر ډېره بریده په کې د میرمنو جامې او لاسي صنایعو کارونه هم تر سره کېږي. دا متشبثې میرمنې څرګندوي؛ په دې مارکیټ کې ټولې میرمنې کار کوي او هیله مندې دي، چې اقتصادي فعالیتونه به یې نور هم پراخه شي؛ ځکه، چې تر اوسه د اقتصادي هڅو پر وړاندې هیڅ ستونزه وجود نلري.

متشبثه، مرحبه محمدي وايي: مونږه اوس دلته کار پیل کړی؛ ټولې میرمنې یوو؛ کومه ستونزه نشته او هیله لرو چې په راتلونکي کې به مو اقتصادي فعالیتونه نور هم پراخ شي. متشبثه صحابه وايي: زمونږ ښوونځي وټرل شول؛ نوره چاره نه وه دلته مې له مور سره خامک پیل کړ، چې خپلې کورني سره د اقتصاد په برخه کې همکاري وکړم. یوه بله متشبثه میرمن شاکره شمس وايي: مونږ مخکې هیڅ هیله نه درلوده؛ خو اوس گورو، چې ټولې میرمنې په آرامه فضا کې کار کوي او هیله لرو، چې په راتلونکي کې به نور هم زمونږ کارونه پراخه شي. د دې مارکیټ مشره، چې یوه میرمن ده وايي؛ ورسره په لسګونه میرمنې دلته کار کوي او بریالي شوو، چې د سوداګرۍ وزارت په ګډون د ټولو سکتوري وزارتونو په همکارۍ او همغږۍ دا ښځینه مارکیټ پرانیزو.

د متشبثو میرمنو د ټولني مشره نفیسه دانش وايي: ما د افغانستان اسلامي امارت د کرنې، اقتصاد، صنعت او سوداګرۍ وزارتونو له مسوولینو سره په مشوره خپل فعالیت پیل کړ او موخه مو ترې د میرمنو اقتصادي ځواکمنتیا ده. هیله لرو، چې دا بهیر به نور هم وده او پراختیا ومومي. د اقتصادي چارو کارپوهانو ویلي؛ د میرمنو د اقتصادي فعالیتونو د پراختیا ترڅنګ د کوچنیو تشبثاتو فعالیتدل کولی شي په هېواد کې د بی کاري کچه راټیټه کړي؛ ځکه چې د کوچنیو او منځنیو تشبثاتو پراختیا د هېواد په اقتصادي پرمختګ کې خپل بشپړ اغېز لري.

د پاکستان سوداگریز پلاوي په کابل کې د مالیې وزارت له چارواکو سره وکتل

پاکستاني پلاوي د سې شنبې پر ورځ د چنگاښ په ۲۸ مه، کابل سرینا هوټل کې د افغانستان اسلامي امارت د مالي چارو له مسوولينو سره د دوه اړخيزو سوداگريزو مسایلو په اړه خبرې وکړې. که څه هم د دې غونډې پایله معلومه نده؛ خو د اسلامي امارت مسوولين څرگندوي، چې پلاوی به له افغانستان څخه د ډبرو سکرو پر واردولو ډېر تمرکز وکړي او په ترانزيتي، اقتصادي او سوداگريزو برخ کې به د دواړو غاړيو د شته ستونزو د اوارې په لټه کې شي.

د اسلامي امارت د وياند مرستيال بلال کریمي وايي، چې پاکستاني پلاوي د افغانستان د مالیې وزارت له چارواکو سره پر تجارتي او ترانزيتي آسانتياوو او هغو تړونونو، چې نېټه يې پای ته رسيدلې؛ خبرې کړي دي. د نوموړي د څرگندونو له مخې؛ پاکستاني پلاوی هڅه کوي، چې له افغانستان څخه دې هېواد ته د ډبرو سکرو صادرات دوام ومومي او د ترانسپورت ستونزې يې اوارې کړي. دغه پلاوی د دوشنبې پر ماښام کابل ته راغلی او د سوداگري او صنايعو وزارت له چارواکو سره يې تعارفي ناسته کړې؛ خو په روانه درې اړخيزه ناسته کې به د دواړو هېوادونو ترمنځ پر سوداگريزو مسایلو خبرې وشي. د افغانستان د سوداگري او صنايعو خونې مسوولينو وييلي، د ډبرو سکرو پر صادراتو يې ډېر تمرکز کړی او زياته کړې يې ده، چې د شته ستونزو د اوارې لپاره هڅې روانې دي او دواړه هېوادونه به په جوړ شوي چوکاټ کې سوداگريزې اړیکې ولري. پاکستاني پلاوي په داسې حال کې د ډبرو سکرو په صادراتو کې د آسانتياوو غوښتنه کوي، چې په نړيوال مارکيټ کې د دې توکو بيه لوړه شوې ده. دغه راز جيو خبري آژانس د سې شنبې پر ورځ خبر ورکړ، چې کابل ته د پاکستان د سوداگريز پلاوي له سفر مخکې اسلامي امارت يو ځل بيا د وارداتي ډبرو سکرو بيه لوړه کړې ده.

د پاکستان لومړي وزير شهباز شريف په دې وروستيو کې له افغانستان څخه د برېښنا د توليد لپاره د ډبرو سکرو د واردولو اعلان وکړ او ادعا يې وکړه، چې له دې سره به هېواد ته نږدې دوه ميليارډ ډالر سپما شي. هغه وييلي، چې د افغانستان د ډبرو سکرو بيه به د ډالرو پر ځای پر پاکستانيو کلدارو وي. جيو راپور ورکړی، چې د لومړي وزير له اعلان وروسته د افغانستان اسلامي امارت د وارد شوي ډبرو سکرو بيه په هر ټن کې له ۹۰ ډالرو څخه ۲۰۰ ډالرو ته لوړه کړه. جيو د افغان رسنيو د راپورونو د څرگندونو له مخې څرگنده کړې؛ د ډبرو سکرو بيه يو ځل بيا په يوه ټن کې ۸۰ ډالره لوړه شوې ده. جيو د افغانستان د کانونو او پټروليم وزارت د وياند عصمت الله برهان د څرگندونو له مخې خبر ورکړی، چې د ډبرو سکرو نوې بيه به ټن پر ۲۸۰ ډالره وي. اقتصادي کارپوه عبدالناصر رشتيا وييلي، چې له سيمه ييزو او گاونډ هېوادونو سره د سياسي او اقتصادي اړیکو ښه کېدل به هېواد د اقتصادي انسجام پر لوري بوځي او دغه اړیکې به په هېواد کې د پانگوالۍ د ودې او ملاتړ لامل شي. دا په داسې حال کې ده، چې په دې وروستيو کې خصوصي سکتور له افغانستان څخه پاکستان ته د ډبرو سکرو صادرات د پام وړ ډېر کړي او په دې وروستيو کې اسلامي امارت هم پر صادرېدونکيو سکرو ماليه اوچته کړې ده.

د چین او پاکستان مشران له سی پیک سره د افغانستان پر نښلولو وغږېدل

چینایي او پاکستانیو لوړ پوړو چارواکو د دوشنبې پر ورځ (د چنګاښ ۲۷ مه) د چین- پاکستان اقتصادي دهلیز (CPEC) په پروژه کې د افغانستان د شاملېدو پر شونتیاوو خبرې وکړې. د افغانستان لپاره د چین ځانګړي استازي یوشیاو یونګ او د پاکستان د بهرنیو چارو وزارت مرستیال سهیل محمود د افغانستان پر سیاسي او امنیتي وضعیت، له افغانستان سره د بشري مرستو او د ګډو ګټو پر نورو مسایلو د نظر تبادلې وکړه.

د پاکستان د بهرنیو چارو وزارت لخوا د خپرې شوې خبرپاڼې له مخې، دواړو لوریو د سیمه ییزې نښلېدا او افغانستان ته د سی پیک د غزولو په اړه هم د نظر تبادلې وکړه، چې د دغه هېواد پرمختګ او اقتصادي سوکالی ته زمينه برابره شي. دغه راز د پاکستان د بهرنیو چارو مرستیال وزیر د افغانستان د شتمنیو د خلاصون پر اهمیت، ټولګډونه حکومت، د نجونو د تعلیم، د افغانانو د حقونو او د ترهګرۍ پر ضد اغېزمنو اقداماتو ټینګار څرګند کړ. هغه همدارنګه په ډاګه کړې، چې په نړۍ کې د نورو پېښو د رامنځته کېدو له کبله باید د نړیوالې ټولنې توجه د افغانستان بحراني حالت ته راواړول شي. په دې کتنه کې د چین استازي په افغانستان کې د پاکستان د رغنده رول ستاینه وکړه. دواړو لوریو هوکړه کړې، چې یوازې یو باثباته او امن لرونکی افغانستان کولی شي، چې سیمه ییزه نښلېدا او سوداګري پیاوړې کړي. سی پیک د یوه کمربند او یوې لارې د نوښت مرکز رامنځته کوي او بیجینګ په پاکستان کې د بېخبنایي پروژو د پلي کولو لپاره د ۶۰ میلیارد ډالرو ژمنه هم کړې ده.

د افغانستان سوداگریزو لاریو ته په ټول پاکستان کې د تگ راتگ زمینه برابره شوه

په کابل کې د افغانستان اسلامي امارت او پاکستانیو چارواکو هوکړه کړې، چې له دې وروسته به د پاکستان په پېښور او کویته کې د افغانستان لاری نه بارېږي. د افغانستان د سوداګرۍ او صنعت وزارت له چارواکو سره د پاکستان د لوړ پوړي سوداګریز او اقتصادي پلاوي په ناسته کې دواړه لوري مثبتو هوکړو ته رسېدلي دي. د دې هوکړې پر بنسټ به د افغان سوداګرو په صادراتي توکو بار لاری د پاکستان ټولو سیمو ته تگ راتگ وکړي او د پاکستان صادراتي توکو ته به هم په افغانستان کې ډېرې آسانتیاوې برابرېږي. دغه راز د افغانستان د سوداګرۍ او صنعت وزارت او د پاکستان لوړ پوړي سوداګریز او اقتصادي پلاوي هوکړه کړې، چې د تورخم او سپین بولدک بندرونه به ۲۴ ساعته پرانیستي وي او د واګې بندر له لارې هند ته د افغانستان او منځنۍ آسیا ته د پاکستان د سوداګرو پر لاسرسۍ هم هوکړه شوې ده.

د چارواکو د څرګندونو له مخې؛ د افغانستان د ډبرو سکرو بیه ثابته پاتې ده؛ خو د صادراتو لپاره به یې آسانتیاوې ډېرې شي. دغه راز دواړو خواوو د چارو د څارنې لپاره یوه ګډه کمیټه هم جوړه کړې ده. د اقتصادي چارو کارپوهانو ویلي، چې د دې هوکړې پر بنسټ به د دواړو هېوادونو عایدات لوړ شي او پدې تړونونو کې موجود مکلفیتونه کولی شي، چې د دواړو خواوو سوداګري زیاته کړي. همدارنګه تمه ده چې د خصوصي سکتور ستونزې به اوارې شي. په دې غونډه کې پر دې هم هوکړه شوې، چې له افغانستان څخه د منځنۍ آسیا هېوادونو ته د افغانستان له لارې د پاکستانیو لاریو د تگ پر مهال به آسانتیاوې برابرېږي. دغه راز پاکستانی پلاوي د افغانستان د بهرنیو چارو وزارت له سرپرست سره په یوه جلا کتنه کې د دواړو هېوادونو ترمنځ د سوداګریزو اړیکو پر پراختیا ټینګار کړی او ویلي یې دي، چې دوی غواړي له افغان پانګوالو سره په ګډه د برشنا د تولید په برخه کې هم پانګونه وکړي، چې پاکستان له برشنا برخمن شي. په دې کتنه کې امیرخان متقي ټینګار کړی؛ د اسلامي امارت تګلاره دا ده، چې افغانستان د سیمې د اقتصادي لارې په توګه پاتې شي. د افغانستان پاکستان لوړ پوړیو سوداګریزو او اقتصادي چارواکو په داسې حال کې د سوداګرۍ، ترانزیت، ترانسپورت او اقتصادي اړیکو پر پیاوړتیا او آسانتیاوو هوکړه کړې، چې پخوا هم دا ډول هوکړې شوې وې؛ خو په عملي کولو کې یې ګڼې ستونزې را ولاړې شوې وې او افغان سوداګر د دې هوکړو څخه ښه ګټه پورته نکړه.

په هرات کې به بنوال ۱۵۰ زره ټنه انگور راټول کړي

د هرات د کرنې او مالدارۍ ریاست وايي؛ په هرات کې به بنوال شاوخوا ۱۵۰ زره ټنه انگور راټول کړي، چې له ۶۰ سلنې ډېر يې پر ممیزو بدلېږي او بیا بهر ته صادرېږي.

د انگورو د حاصلاتو فصل رارسېدلی او بنوال هره ورځ لسگونه ټنه انگور بازار ته وړاندې کوي.

د هرات د کرنې ریاست څرگنده کړې، چې له ۶۰ سلنې ډېر انگور پر ممیزو بدلېږي.

د هرات د کرنې او مالدارۍ ریاست مشر حمیدالله ناصري ویلي، سر کال د انگورو حاصلات د تېر کال په پرتله ۲۰ سلنه ډېر شوي دي.

بنوال عصمت الله وايي: دا مهال په هرات کې بنوال له ۷۰ ډېر ډوله انگور کړي؛ خو ډېرې يې په کورنيو بازارونو کې په ډېره ټیټه بیه پلورل کېږي او بهرنیو هېوادونو ته د انگورو د صادرولو زمينه نده برابره شوې.

د معیاري سپرو خونو نشتوالی او د هوایي د هلیزونو بندیدل هغه څه دي، چې د هرات کروندگر يې اندېښمن کړي او وايي چې حاصل يې په مناسبه بیه نه پلورل کېږي.

د هریرود سیند په غاړو کې د ډېرو ولسواليو بنوال له دولس زره هکتاره زیات د انگورو بڼونه لري، چې سر کال اټکل شوی، له دې باغونو به ۱۵۰ زره ټنه انگور راټول شي.

د سوداګرۍ او ترانزیت په اړه د کابل او اسلام آباد ګډه غونډه

کابل ته راغلي پاکستاني پلاوي د سې شنبې (د چنگاښ په ۲۹مه) کابل کې د اسلامي امارت له چارواکو سره د سوداګرۍ د زیاتوالي او د ترانزیتي ستونزې د حل په اړه ګډه غونډه جوړه کړې ده.

په دغې غونډه کې د کابل او اسلام آباد تر منځ د ترانزیت د ستونزو حل، د سوداګریزو توکو د راکړې ورکړې ډېرښت او پاکستان ته د افغانستان د ډبرو سکرو د واردولو په تړاو خبرې وشوې او دغې غونډې څو ساعته دوام وکړ.

د صنعت او سوداګرۍ سرپرست وزیر نورالدین عزیز وایي: «د ګراس سټېفنگ په موضوع چې د افغانستان سوداګرو ته یوه ډېره جدي موضوع ده خبرې کېږي. د بارتر «ترید» په هکله چې د توکو سوداګري ده د ډبرو سکرونو د موضوعګانو په هکله خبرې کېږي او د ډبرو سکرو د صادراتو لپاره باید ښې لارې ولري.» د دغې غونډې پایله به د چهارشنبې په ورځ روښانه شي؛ خو د سوداګرۍ او پانګونې خونه وایي، په دې وروستیو کې پاکستان ته د افغانستان د صادراتو په کچه کې ډېرښت راغلی او په وینا یې اسلام آباد هڅې کوي له کابل سره خپلې سوداګریزې چارې بېرته پخواني حالت ته وګرځوي. د پانګونې او سوداګرۍ خونې د مدیره پلاوي غړی خانجان الکوزی څرګندوي: «پاکستان هڅه کوي چې افغانستان ته یې واردات ورځ په ورځ کمېږي، چې خپل واردات زیات کړي، په واکا او همدارنګه په کراچۍ، تورخم، چمن او غلام خان کې یو لړ تخنیکي، بندري، سرحدي ستونزې شته او د دې سوداګرۍ د چټکتیا مخنیوی کوي». له دې سره سم، د کرنې او مالدارۍ خونه وایي، لاهم افغان سوداګر پاکستان ته د تازه مېوو او سبزیجاتو د صادراتو په برخه کې له ستونزو سره مخ دي.

د کرنې او مالدارۍ خونې غړی میرویس حاجي زاده وویل: «د صادراتو په وخت کې په ځانګړې توګه زموږ مېوه او زموږ د سوداګر مال په تورخم کې درول کېږي یا یې سکن خراب وي او یا یې نه سکن کوي».

د سوداګرۍ او پانګونې خونې د معلوماتو له مخې، افغانستان په ۱۴۰۰ کال کې پاکستان ته د څه باندې ۳۰۰ میلیونه ډالرو په ارزښت صادرات درلودل؛ خو له پاکستانه افغانستان ته د وارداتو کچه شاوخوا ۸۰۰ میلیونه ډالرو ته رسېده.

د سوداگری وزارت له لوري کابل کې په ټیټه بیه د تېلو وپشلو لړۍ پیلول

د صنعت او سوداگری وزارت په کابل کې په ټیټه بیه د تېلو د ویش لړۍ پیل کړه. د صنعت او سوداگری وزارت او د تیلو د یوه واردونکي شرکت تر منځ د هوکړې له مخې، دغه شرکت ۲۴۰ ټنه تیل د بازار له بیې ۱۰ افغانۍ ټیټ په کابل ښار کې د تیلو پر دولسو ټانکونو ویشي. د صنعت او سوداگری وزارت سرپرست نورالدین عزیزي وايي: «له ټولو هېوادونو څخه موږ له هغو کسانو سره چې د زوم له لارې د تیلو په برخه کې کار کوي، یو کنفرانس جوړ کړ، د یما پټرولیم شرکت موافقه وکړه چې د خپلو هیوادوالو سره مرسته وکړي او د هر لېټر تېلو بیه لس افغانۍ راټیټه کړي.» خو یو شمیر موټر چلونکي وايي، تر اوسه له دغو تېلو څخه نه دي برخمن شوي. په پلازمینه کې یو شمیر موټر چلونکي وايي، لاهم یو لېټر ډېزل پر ۱۲۷ افغانۍ اخلي او په وینا یې لاتر اوسه د تېلو په بیو کې څه کمښت نه دی راغلی.

یوه موټر چلونکي وايي: «داسې اوازې وې چې یو خصوصي شرکت د نورو شرکتونو پرتله په لس افغانۍ کم تېل پلوري، خو موږ هېڅ دا ډول شرکت نه دی لېدلی او نه ورسره مخامخ شوي یوو.» بل موټر چلونکي فریدالله وايي: «زه سوداګرو او امارت ته وایم چې لږ د تېلو بیه کابو او ارزانه کړي.» له دې سره سم، د سوداګرۍ او پانګونې خونه وايي، تر هغې چې له نورو هېوادونو د تیلو د واردولو بهیر پیل نه شي د تېلو په بیو کې به څه بدلون رانه شي. له دې سره سم یو شمیر کابل مېشتي له سرپرست حکومت غواړي چې له نورو هېوادونو د تیلو راواردولو ته زمینه برابره کړي. د کابل اوسېدونکي سید افضل وايي: «له اسلامي امارته مو غوښتنه دا ده چې ژر تر ژره تېل ارزانه کړي او له نړۍ سره تړون لاسلیک کړي.»

افغانستان د خپلې اړتیا وړ ډېری تېل له منځنۍ اسیا او په ځانګړې توګه له ازبکستان، ترکمنستان، روسیې او ایران واردوي او د روسیې او اوکراین تر منځ د جګړې له امله په نړۍ کې د تېلو بیې لوړې شوي.

د تېلو او گازو ملي شرکت له ایران څخه د ۳۵۰ زره ټنه تېلو له واردولو خبر ورکوي

د تېلو او گازو ملي شرکت له ایران څخه هیواد ته نږدې ۳۵۰ زره ټنه تیل را واردوي. د دغه شرکت مسوولین وايي، د دې کار موخه د هېواد په بازارونو کې د تېلو بیو را کمول دي. د یاد شرکت رییس وايي چې نږدې راتلونکي کې به له روسیې او ترکمنستان سره هم د تېلو را واردولو په تړاو تړونونه لاسلیک کړي. دا په داسې حال کې ده چې د نفت او گازو، د مالیې، بهرنیو چارو او صنعت او سوداګرۍ وزارتونو او همداراز د افغانستان بانک او نورم او ستندرد ادارې د استازو په ګډون یو ګډ پلاوی د تېلو د پېرلو لپاره ایران ته تللی دی.

د نفت او گازو شرکت وايي، له ایران سره د ۳۵۰ زره ټنه تېلو د پېرلو په تړاو سلا شوي دي. د تېلو او گازو د دولتي شرکت رییس د عبدالغفور رییس وویل: «یو تړون لاسلیک شو چې کابو څه باندې ۳۰۰ زره تر ۳۵۰ زره ټنه تېل زموږ په ستندرد برابر او په کمه او مناسبه بیه زموږ بازارونو ته به وارد شي». په دې لړ کې ایران او افغانستان دولت په دولت د تړونونو، د نفتي موادو د نل لیکې د جوړېدو د کار د دوام، د ګډې تصفیه خانې جوړولو او د اوږد مهاله تړونونو د عملي کېدو لپاره هم د یوې ګډې کمېټې پر جوړولو هوکړې ته رسېدلي دي. د سوداګرۍ او پانګونې خونې مرستیال خیرالدین مایل څرګنده کړه: «په دې وروستیو کې چې نړۍ والې بیې ډېرې لوړې وې او سونګ توکي هم ډېر کم و، خو بیا هم د افغانستان خصوصي سکتور او باعزته سوداګرو په هره بڼه چې وه زموږ د هېوادوالو د اړتیا وړ سونګ توکي اګمال کړل». د کابل یو شمېر اوسېدونکي هېواد ته د تېلو له واردېدو هرکلی کوي او زیاتوي چې د هېواد په بازارونو کې باید د تېلو بیې په جدي توګه کنټرول شي. د کابل اوسېدونکي عبدالمتین وايي: «له اسلامي امارت څخه غواړو چې د تېلو په تانګونو کې د تېلو د کنټرول لپاره جدي پاملرنه وکړي». په دې وروستیو کې په هېواد کې د تېلو بیې د بدلون حالت لري او د دیزلو بیه تر پټرولو ډېره لوړه ده.

له پاکستانی پلاوي سره د متقي لیدنه؛ افغانستان د ترانزیت په مرکز بدلو

بهرنیو چارو وزارت سرپرست امیر خان متقي له پاکستانی پلاوي سره په لیدنه کې ډاډ ورکړی چې په افغانستان کې د پانګونې لپاره د ګاونډیو، سیمې او نړۍ د ټولو هېوادونو لپاره هر ډول اسانتیاوې برابرې او چمتو دی چې افغانستان د ترانزیت په مرکز بدل کړي.

د بهرنیو چارو وزارت سرپرست له پاکستان څخه غواړي چې د مسافرو د تګ راتګ، سوداګرۍ، صادراتو او وارداتو په برخو کې د اسانتیاو رامنځته کولو ته پاملرنه وکړي. د بهرنیو چارو وزارت د ویاند مرستیال ضیا احمد تکل وویل: «هغوی ټینګار وکړ چې د دواړو هېوادونو ترمنځ د اقتصادي پرمختګ لپاره، باید متقابل درناوی او له همغږۍ سره اسانتیاوې رامنځته شي». د صنعت او سوداګرۍ وزارت له پاکستانی پلاوي سره د خپلې یو ورځنۍ غونډې جزئیات لا تر اوسه نه دي خپاره کړي. خو په کابل کې د پاکستان سفارت په یوې اعلامیې کې ویلي چې، له افغان لوري سره پر ځینو مواردو سلا ته رسېدلي دي.

د یادې اعلامیې یوه برخه: «د روان مالي کال په لړ کې د دواړو لورو تر منځ په سوداګرۍ او ترانزیت برخو کې پرمختګونه ثبت شوي دي. دغه پرمختګونه باید وساتل شي او د دواړو لورو د ګټو پر بنسټ باید لاپسې غښتلي شي. پر دې سلا شوې چې په بندرونو کې باید ډېرې اسانتیاوې برابرې شي؛ خو د ترانزیت او سوداګرۍ په چارو کې خنډ رامنځته نه شي. دواړو لورو سلا کړې چې د دواړو لورو له سوداګریزو توکو بار د موټرو د تګ راتګ لپاره لنډ مهالي اجازه لیکونه باید عملي شي. د دواړو لورو چارواکي په بندرونو او په ځانګړې توګه په تورخم، کراچی، غلام خان، چمن او سپین بولدک بندرونو کې د کاري ساعتونو پر زیاتوالي سره سلا شوي دي. د ویزو ورکړې په برخه کې ستونزې به د دواړو لورو تر منځ په همغږۍ سره حل شي.» د کرنې او مالدارۍ خونې مرستیال میرویس حاجي زاده وویل: «د پاکستان ۱۲ کسيز پلاوی چې افغانستان ته راغلی و، د سوداګرۍ او صنعت وزیر او د خصوصي سکتور چارواکو سره یې غونډه لرله. د افغانستان لپاره ښه فرصت رامنځته شوه چې افغانستان له لارې وکړای شي خپل سوداګریز توکي د پاکستان بېلابېلو برخو ته ولېږدوي». بل خوا د سوداګرۍ او پانګونې خونې وایي، د دغې خونې غړي له اسلامي امارت سره د پاکستانی پلاوي په غونډو کې نه وو بلل شوي. سوداګرۍ او پانګونې خونې د مشرتابه پلاوي غړی خانجان الکوزی وایي: «په ټوله کې ښې خبرې وې او د قدر وړ دي موږ دا تاییدوو. په ځانګړې توګه د باټر تریډ (جنس په جنس) سوداګرۍ به هکله خبرې وشوې، چې څه پرېکړه شوې، خدای دې وکړي چې ښه پرېکړه شوې وي. یوازې کلدارو ته اجازه ور نه کړل شي چې جنس وپلورل شي. پاکستان د افغانستان د سوداګریزو توکو د راکړې ورکړې په برخه کې یو له مهمو شریکانو ګڼل کېږي او کابل په دې وروستیو کې اسلام آباد ته ډېر صادرات درلودل.

India Exports Another Shipment Of 3,000 Tonnes Wheat To Afghanistan

India's foreign ministry says it has provided more than 33,500 metric tons of Wheat for Afghanistan until now.

The ministry said in a statement which issued yesterday that a new shipment of 3,000 tonnes of wheat had been sent off to Afghanistan.

According to the Indian Foreign Ministry, India has sent 33,500 metric tons of wheat to Afghanistan in cooperation with the World Food Organization, recently.

India had previously pledged 50,000 tonnes of wheat to Afghanistan after the Taliban regained control of Afghanistan and the international organizations warned of a humanitarian crisis in the country.

Afghan Carpet Exports Up By 24% Compared To Previous Years

The Ministry of Industry and Trade of the Islamic Emirate says that carpet exports have increased by 24% compared to previous years in Afghanistan.

Meanwhile, Mohammad Anwar Rahimi, president of the Carpet Manufacturers' Union, met with officials from the Ministry of Trade and Industry to demand necessary facilities to be provided to access international markets.

The Ministry of Industry and Trade said in a newsletter that during the meeting, traders and industrialists also stressed the need to provide other facilities.

However, after the Islamic Emirate take over in August last year, the lack of international markets for carpet production turned into one of the major challenges for investors of carpet industry in the country.

More Than 10,000 Tons Of Afghan Coal Are Exporting To Pakistan Every Day

The Ministry of Mines and Petroleum has said more than ten thousand tons of Afghan coal has been exporting to Pakistan every day.

“Every day, around 10,000 tonnes of coal are exported,” said Ismatullah Burhan, a spokesman for the Afghan Ministry of Mines and Petroleum.

Meanwhile, the Pakistani media quoted the Ministry of Finance, and wrote that the import of coal from Afghanistan depends on its price.

Drivers of trucks have told Tolo News that they had shortage of trucks due to increasing of coal exports to Pakistan. .

Coal industries have said that the majority of coal comes from Dara-e-Soof of Samangan and Balkhab district of Sar-e-Pul province and exported to Pakistan from Kabul.

According to the information of the Ministry of Mines and Petroleum, more than 80 large and small coal mines have been discovered in Afghanistan, and currently the extraction process is ongoing in 17 mines, only.

Female entrepreneurs open all-women market in Kabul

A number of female entrepreneurs in Kabul, who have resumed commercial activities, said they have created a women's market in Kabul with the cooperation of the private sector. According to women entrepreneurs, the Islamic Emirate of Afghanistan (IEA) has also promised that they will cooperate with them in the development of their business in Shahr-e-Naw, 10th district of Kabul. In this market, women are engaged in different types of work including embroidery and sewing.

These women entrepreneurs say they are trying to provide work for women and expand their economic activities, adding that no problems have been created for them by the government so far.

"We see that women can work properly; they can use their ideas and are able to perform it better, now.," said Marhaba Mohammadi, an entrepreneur.

"Now, it's good because we started our work, and we are motivated that a business has begun its activities for women," said Sahaba, another entrepreneur.

Nafisa Danish is one woman involved in the market and said that the leadership of the Islamic Emirate has promised them that they will cooperate seriously in expanding their business.

According to economic experts, the role of women in the growth of the country's economy is valuable, and even small businesses can reduce the unemployment rate in the country.

Pakistan's trade delegation meets finance ministry officials in Kabul

Pakistan delegation discussed Tuesday with the finance officials of the Islamic Emirate of Afghanistan (IEA) regarding bilateral trade issues at Serena Hotel in Kabul. This delegation arrived in Kabul on Monday evening and had an introductory meeting with the officials of the Ministry of Commerce and Industry, but the trade issues between the two countries will be discussed in three-day meetings. Officials of the IEA said that the focus is more on the issue of coal export, adding that efforts are being made to find a solution to the existing problems so that the two countries can have commercial relations within the established framework.

“So far, this Pakistani delegation has met with the Deputy Minister of Commerce of Afghanistan and also discussed with the officials of the Ministry of Finance, and these discussions are still going on, but the details of the discussions have not been determined,” said Bilal Karimi, deputy spokesman of the IEA. On the other hand, some economic experts said that the improvement of political and economic relations with regional and neighboring countries will lead the country towards economic convergence and these relations will increase investment in the country.

Pakistan delegation requested from the IEA officials to ease the coal exports while the price of this commodity has increased in the global market.

In the meantime, Geo news agency reported Tuesday that ahead of a Pakistani trade delegation's visit to Kabul, the Islamic Emirate has raised the price of imported coal yet again.

Prime Minister Shehbaz Sharif recently announced the import of coal from Afghanistan for power generation, claiming that it will save the country approximately \$2 billion. He said that the coal from Afghanistan will be priced in rupees rather than dollars.

Following the announcement by the prime minister, the IEA raised the price of imported coal from \$90 per ton to \$200 per ton, Geo reported.

Geo citing Afghan media reports as saying, the IEA has raised the price of coal yet again, this time by \$80 per ton.

Geo reported quoting Ismatullah Burhan, spokesperson for Afghanistan's Ministry of Minerals and Petroleum, the new price of coal will be \$280 per ton, with immediate effect.

Pakistan, China discuss expansion of CPEC to Afghanistan

Pakistani and Chinese officials on Monday discussed the possibility of Afghanistan joining the multibillion-dollar China-Pakistan Economic Corridor (CPEC) infrastructure project. The idea to extend CPEC, the central part of the Belt and Road Initiative, was discussed during a meeting between China's special envoy on Afghanistan Yue Xiayong and Foreign Secretary Sohail Mahmood in Islamabad.

An official statement said the two sides exchanged views on the political and security situation in Afghanistan, humanitarian assistance by Pakistan and China to Afghanistan, and other matters of mutual interest. "In the context of regional connectivity, both sides exchanged views on extension of CPEC to Afghanistan to promote economic development and prosperity," read the statement. The foreign secretary underscored Pakistan's commitment to a peaceful, stable, prosperous, and connected Afghanistan. He highlighted the provision of humanitarian assistance to Afghanistan, including Pakistan's relief efforts in the wake of devastating earthquake in eastern Afghanistan on 22 June 2022. He also stressed the importance of unfreezing of Afghanistan's foreign reserves and facilitation of banking operations to ease the economic hardships of the Afghan people and help build a sustainable economy.

The foreign secretary further underlined the importance for the Afghan side to address the international community's expectations regarding inclusivity; respect for the rights of all Afghans, including girls' education; and effective counter-terrorism measures. He underscored that the international community's focus should not be diverted from the dire situation in Afghanistan owing to events taking place elsewhere. Chinese envoy Yue Xiaoyong appreciated the important and constructive role played by Pakistan in the context of Afghanistan. Both sides agreed that only a peaceful, stable and connected Afghanistan could act as a fulcrum for enhanced regional trade and connectivity.

Earlier, the Chinese special envoy for Afghanistan held talks with his Pakistani counterpart Mohammad Sadiq. Both sides took stock of the evolving situation and discussed humanitarian assistance, infrastructure development, as well as trade and transit initiatives.

Afghan cargo trucks can travel freely to all parts of Pakistan

The officials of the Islamic Emirate of Afghanistan (IEA), and Pakistan agreed that from now on Afghan trucks will not be unloaded in Peshawar and Quetta of Pakistan.

The IEA and the Pakistani delegation in Kabul agreed in Tuesday's meeting that from now on Afghan trucks will not be unloaded in Peshawar and Quetta, but will travel freely to all parts of Pakistan. According to IEA, the same facility has been considered for Pakistani trucks when crossing Afghanistan to the Central Asia countries.

The two sides have also agreed to keep the price of coal unchanged and to facilitate trade in this field. The two sides have also formed a joint committee for further monitoring. In a separate meeting with IEA's acting foreign minister, the Pakistani delegation has once again emphasized the expansion of trade relations between the two countries and said that they want to jointly invest with Afghan investors in electricity generation so that Pakistan can get electricity instead of importing coal from Afghanistan. In this meeting, Amir Khan Muttaqi, the IEA's acting foreign minister, emphasized that the policy of the Islamic Emirate is to make Afghanistan the economic crossroads of the region. Both the Ministry of Foreign Affairs and the Pakistani delegation agreed that they will provide the necessary facilities in the fields of export, import and passenger movement between the two countries.

Afghan Acting Minister of Industry and Commerce Nooruddin Azizi on Tuesday said that the country is holding talks with a Pakistani delegation to sign an agreement to facilitate bilateral trade. A trade delegation from Pakistan, led by Commerce Secretary Saleh Farooqui, arrived in Kabul on Monday evening to hold talks on coal imports as well as transit and barter trade between the two countries. "The barter trade, which is a serious issue for Afghan traders, cross-staffing, the trade of materials, and coal will be discussed," the acting Minister of Commerce and Industry Azizi said. Pakistan's Commerce and Industry Ministry had earlier said that delegates will hold talks regarding trade, transit and transportation with the Afghan authorities.

Afghanistan Chamber of Commerce and Investment (ACCI) had also said that Islamabad was trying to boost its trade with Afghanistan, local media reported. Kabul had earlier raised coal prices for Pakistan, two days ahead of the delegation's visit. The coal price has increased from USD 200 to USD 280 per tonne. The price of coal was increased owing to the constant surge of price in the global market, Afghanistan's Ministry of Minerals and Petroleum spokesperson Ismatullah Burhan said adding that 10,000 tons of coal are exported to Pakistan every day earning the country millions. Earlier this month, the IEA had increased the price of coal by 30 percent after Pakistan Prime Minister Shehbaz Sharif approved importing of coal from Afghanistan. As per Sharif, Pakistan would save more than two billion dollars by importing coal from Afghanistan. Sharif had approved the import of super-critical quality coal from Afghanistan in Pakistani rupee instead of dollars to help generate low-cost electricity in his country.

Afghanistan and Pakistan agree to enhance bilateral trade ties

Pakistan and Afghanistan have agreed to enhance bilateral trade relations and the two countries will start cross-border passenger bus services next month. The Pakistani embassy in Kabul said Wednesday that the two countries have also decided to facilitate issuance of visas, make border crossing points more efficient to ensure early clearance of trade and transit traffic, and address the bottlenecks and impediments on priority basis.

The embassy said that all possible efforts are being made to start a passenger bus service between Peshawar and Jalalabad, and Quetta and Kandahar by the end of next month. "It was agreed that at the end of August 2022, passenger bus services will be started as a test, initially using two modern and well-equipped buses from both sides. After 15 days, it will increase to 5 buses from each side. After a month, both sides will comprehensively examine the bus services to determine how many buses are needed from each side," said the Islamic Emirate of Afghanistan.

The two countries agreed to implement a Temporary Admission Document (TAD), allowing free movement of bilateral trade vehicles and preventing loading and unloading of goods at the border crossing points, besides increasing operational timings at all crossing points, particularly Torkham, Kharlachi (Kurram tribal district), Ghulam Khan (North Waziristan) and Chaman/Spin Boldak. The embassy further said that during the current financial year, bilateral trade and transit has registered growth, adding that this momentum needs to be sustained and further strengthened on a mutually beneficial basis. The volume of total trade between the two countries in 2021-22 was \$1.55 billion. Afghan exports were \$834 million, while Pakistan's exports stood at around \$750 million, the Friday times reported.

According to Islamic Emirate of Afghanistan (IEA), during the negotiations, the Pakistani side assured that there is no restriction on the export of Afghan goods from all ports, including the route of Wagah port to India and other countries. "It was agreed that a tripartite meeting between Afghanistan, Pakistan and Uzbekistan on regional connectivity will be held at the appropriate time," said Zaibullah Mujahid, in a statement to the media.

Afghanistan signs deal to import 350,000 tons of oil from Iran

Afghanistan's finance ministry announced Saturday that a contract was signed for the purchase of 350,000 tons of oil from neighboring Iran.

The agreement was signed with an Iranian firm during an Afghan delegation's visit to the neighboring country.

The delegation included representatives of Afghanistan Oil and Gas Corporation, ministries of finance and foreign affairs, Da Afghanistan Bank and National Standards Authority.

The two sides held talks on quality, prices, transit and creating facilities for traders, and agreed to establish joint committee on expanding gas pipeline and establishing joint refineries.

Afghanistan's finance ministry said that importing of the contracted oil will begin in the next few days and it will significantly reduce prices at home.

Farmers want to harvest 150,000 tons of grapes in Herat province this year

Small-scale farmers are expected to harvest about 150,000 tons of grapes in Herat province this year, agriculture department officials said Sunday.

The Herat Department of Agriculture and Livestock said more than 60 percent of these grapes will become raisins and then exported.

“We are now in the grape harvest season; fortunately, Herat plays an important role in the field of grapes; there are 12,120 hectares under cultivation, and we expect to produce nearly 150,000 tons,” said Hamidullah Naseri, the provincial head of the agriculture and livestock department.

A shortage of cold storage units and the closure of air cargo corridors for the purpose of exporting Herat grapes has forced local farmers to turn their attention to raisins instead.

“Due to the lack of cold storage facilities and the lack of air corridors and foreign flights, we could not export grapes this year, so more attention is paid to raisins,” said Bashir Ahmad Bahaderi, head of Herat Chamber of Agriculture and Livestock.

Currently, gardeners harvest more than 70 types of grapes in this province, but most of their harvest is sold at very low prices on the domestic market.

“We have a lot of problems in the market for selling grapes, we buy fertilizer for 6,600 AFN, but once we bring the grapes to the market, we sell them for 60 or 70 AFN,” said Esmatullah, a farmer.

منابع ماہنامہ

- www.tolonews.com
- <https://1sada.com>
- www.bbc.co.uk/news
- www.thebanker.com
- www.dawa.com
- www.bokhdinews.com
- www.avapress.com
- <https://ariananews.af>
- <https://af.sputnknews.com.af>

چشم انداز اقتصادی افغانستان

صاحب امتیاز: موسسه مطالعات اقتصادی و حقوقی افغانستان (AELSO)

مدیر مسئول: محمد خالد رامزی

سردبیر: عبدالقاهر بهشتی

ویراستاران: سارا فرجام و وحیدالله راشد

گزارشگر: محمد منصور قیومی

صفحه آرا: خواجه الهام رستمی

پذیرش مقاله‌ها: Publications@aelso.org

نشانی: ۱۰۰۱ ناحیه سوم، کابل، افغانستان

چشم انداز اقتصادی افغانستان
د افغانستان اقتصادی لید
AFGHANISTAN ECONOMIC OUTLOOK

د افغانستان د اقتصادی او حقوقی مطالعاتو موسسه
موسسه مطالعات اقتصادی و حقوقی افغانستان
Afghanistan Economic & Legal Studies Organization